

יסודות

למדיניות ציבורית ולציונות מעשית (ע"ר)

התייחסות ראשונית

לדו"ח הביניים של הוועדה לבדיקת פערי התיווך
לצרכן בנושא התוצרת החקלאית – פירות וירקות

עמית בן-צור, שלומית ארבל, ברוך גורביץ'

הערות עיקריות לדו"ח הביניים

התעלמות מכמויות
ומהפחת והשפעתו

היעדר אבחנה בין
פירות וירקות

התעלמות מהלמ"ס
וממצאיו

התעלמות מנתונים
סותרים שהוגשו

השוואה בינלאומית
שכלל אינה בודקת
פירות וירקות

אין בדיקה של עלויות
החקלאי, הקמעונאי
והסיטונאי מול חלקם
במחיר לצרכן

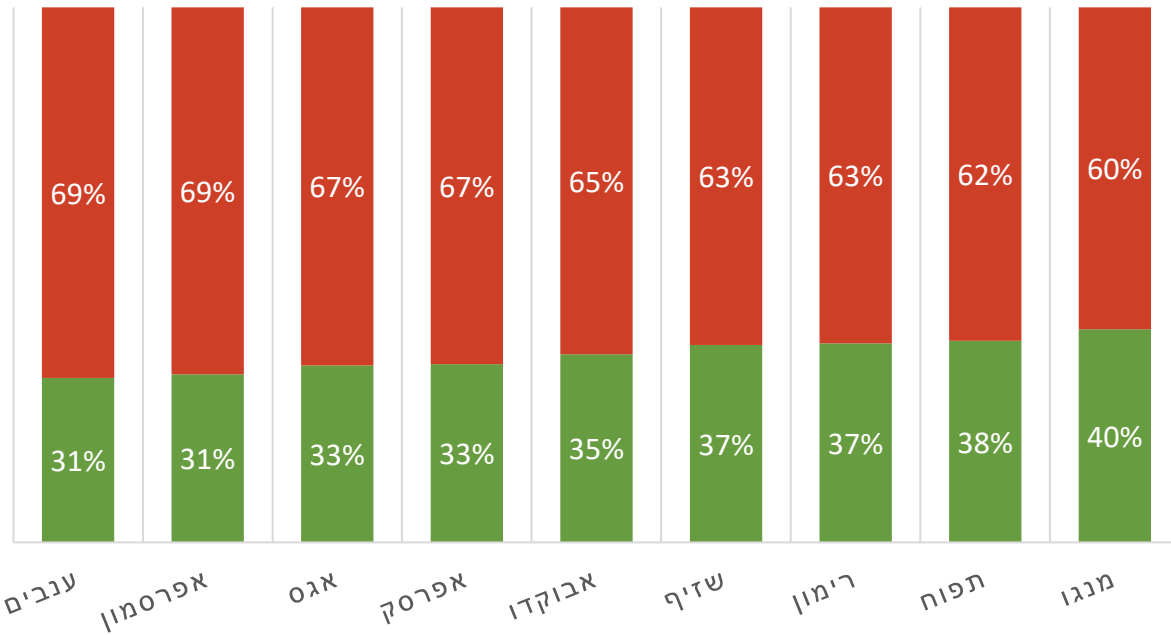
מתודולוגיה
שמתעדפת מהירות
על פני דיוק

אין בדיקה של
ריכוזיות הרשתות מול
החקלאים

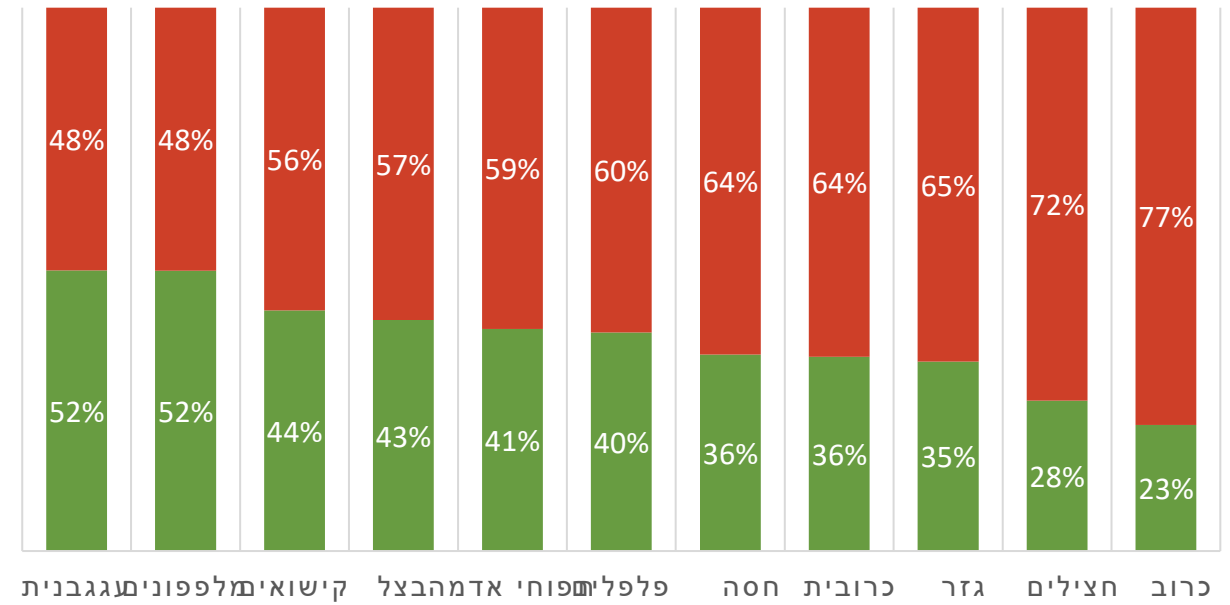
היעדר שקיפות –
העמדת בסיס
הנתונים לבדיקה
בשיטות שונות

המחיר הממוצע לחקלאי מתוך המחיר לצרכן: 40% בירקות ו-30% בפירות

פירות 2019

ירקות 2020

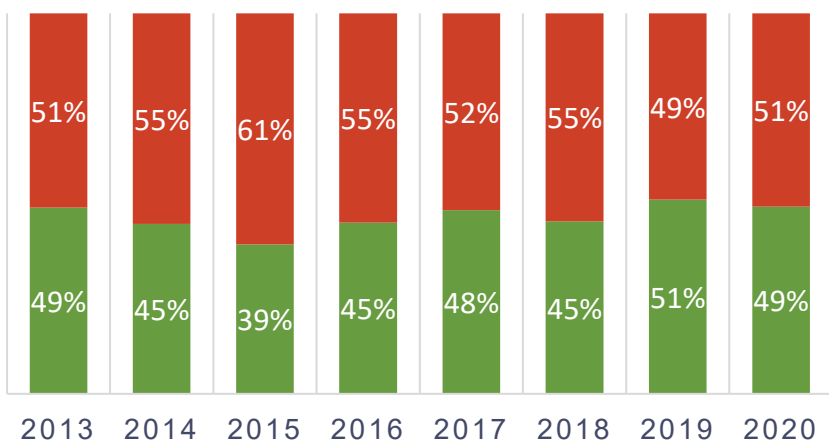
■ אחוז המחיר הממוצע למגדל לק"ג מהמחיר לצרכן
 ■ מרווח השיווק

מקור הנתונים: למ"ס, עיבוד: התאחדות חקלאי ישראל

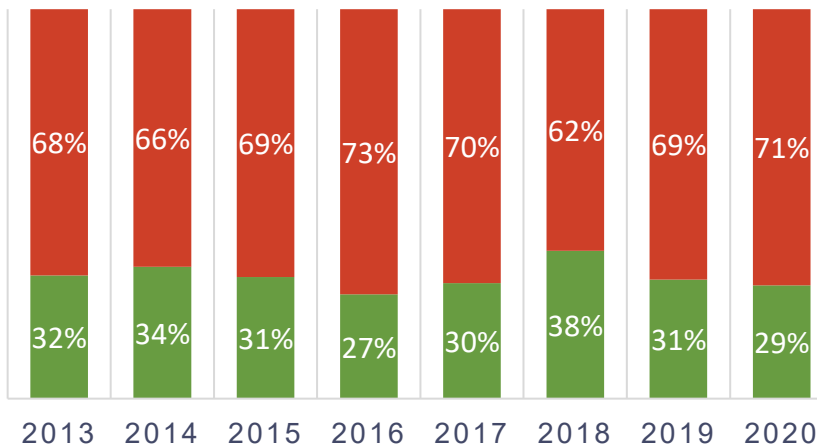
בדיקה מקיפה מראה תמונה מגוונת ועקבית

מרווח השיווק
המחיר הממוצע למגדל

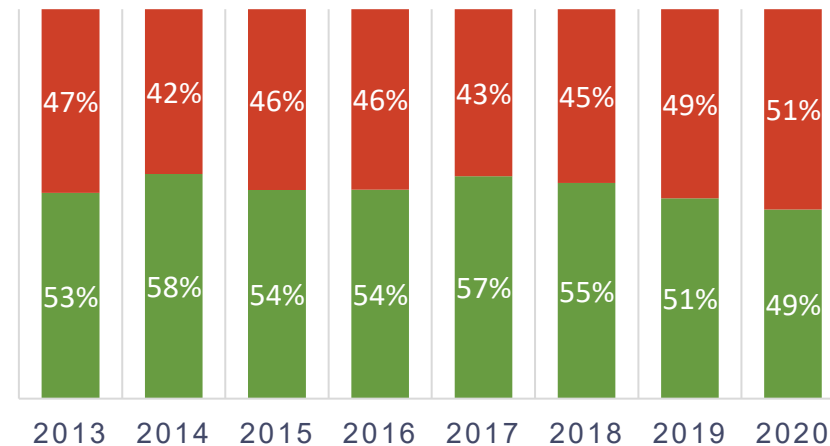
תפוחי אדמה

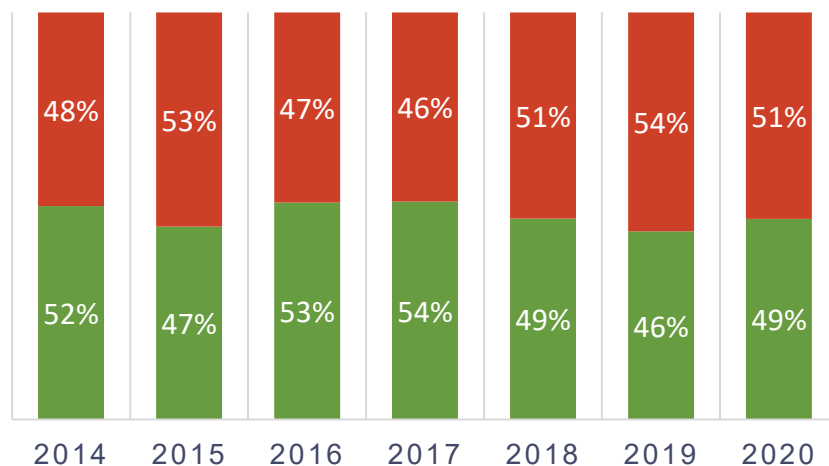
גזר

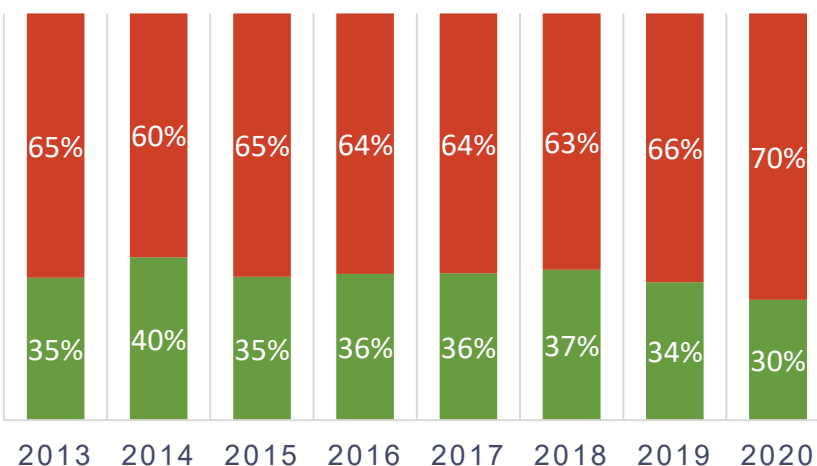
אגס

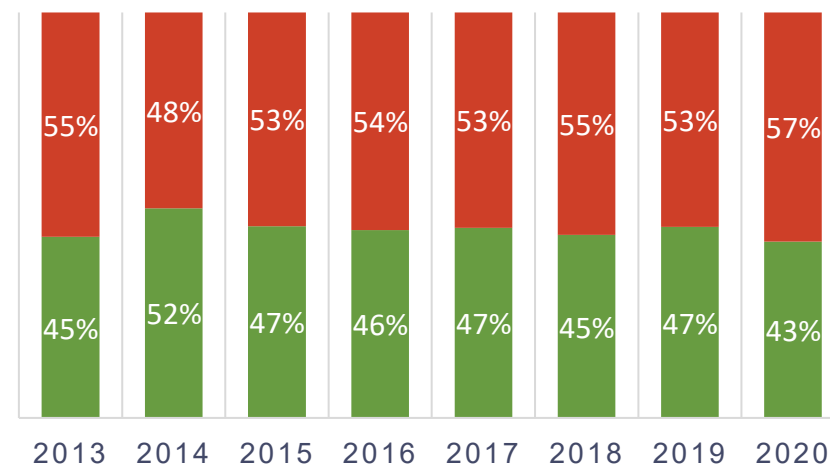
פלפל

עגבניה

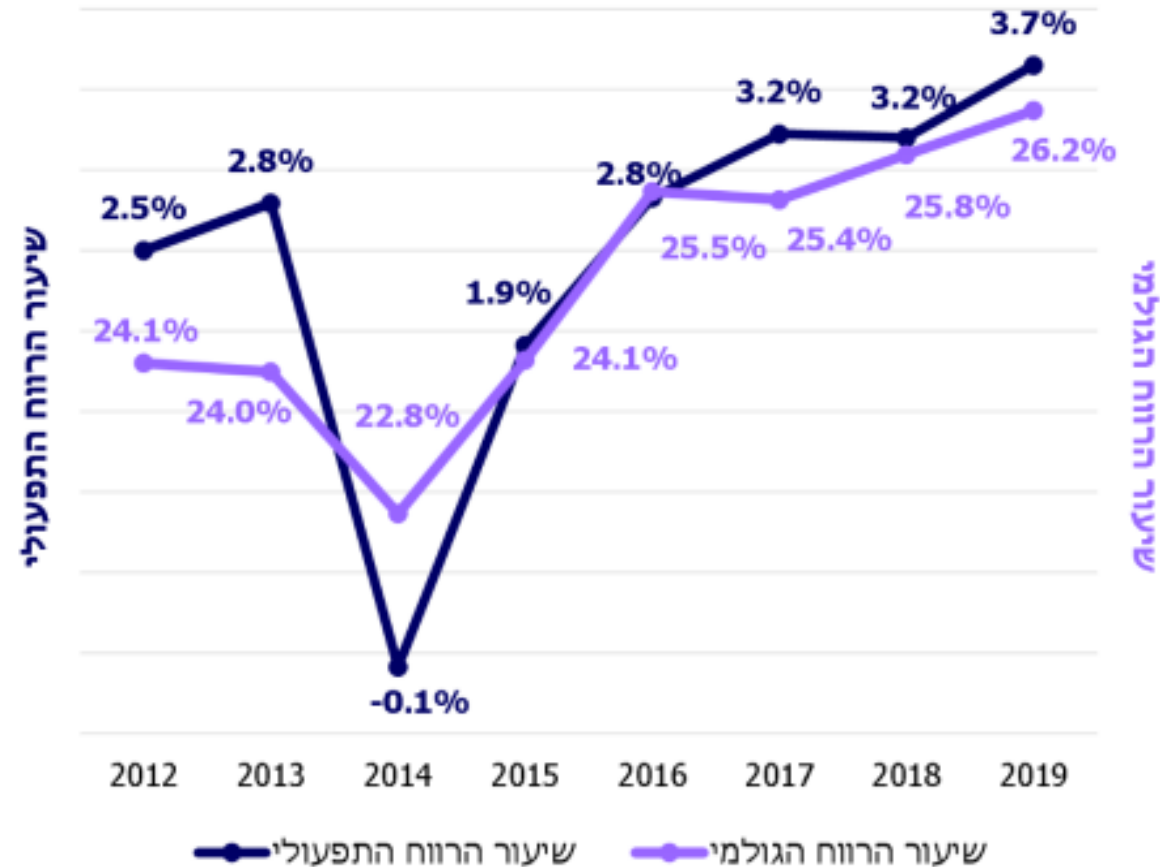

בונה

רווחי הרשתות הגדולות בעלייה מתמדת

תרשים 8: ממוצע שיעורי רווח גולמי ורווח תפעולי בקרב קמעונאי המזון שנסחרים בבורסה, 2012 - 2019 (באחוזים)

על פי הדוחות הכספיים של הקמעונאים, אתר הבורסה במרשתת, בעיבוד משרד מבקר המדינה.

הרווח על פירות וירקות גבוה מאד לעומת כלל הפעילות ובמגמת עלייה

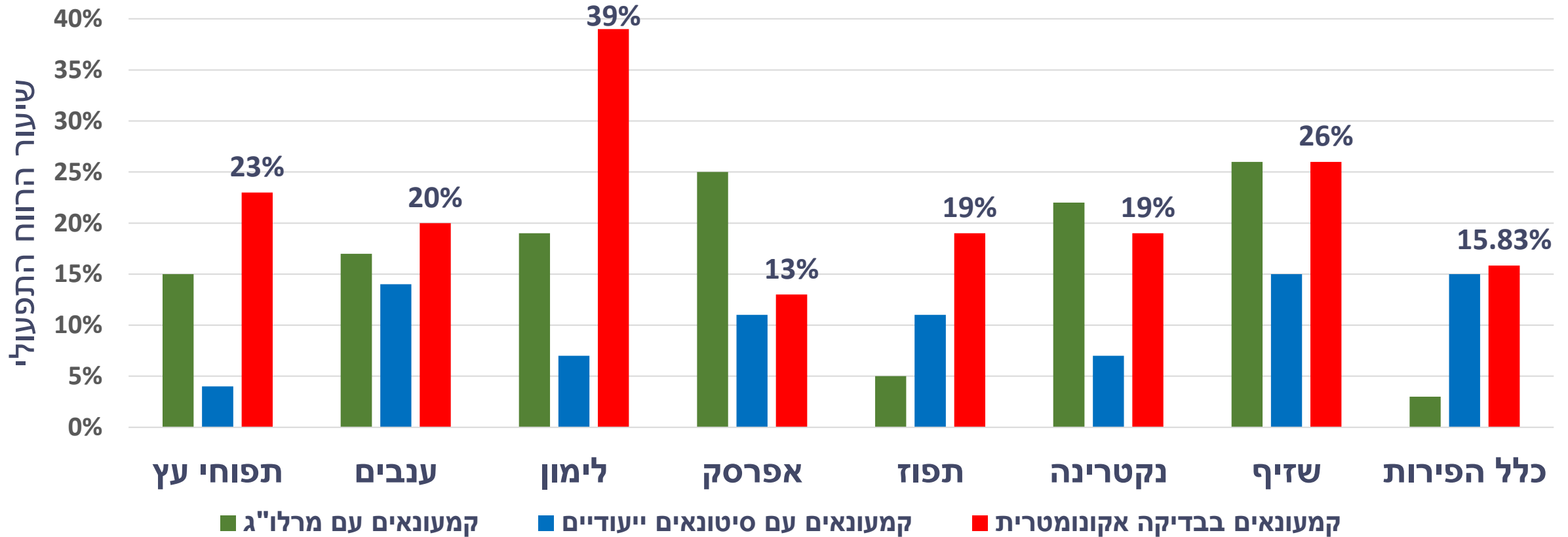
לוח 1: רווחיות הרשתות הקמעונאיות – רווח גולמי ורווח תפעולי בפעילות שיווק הירקות. הפירות. הירקות והפירות וכלל הפעילות*

2017			2016			2015			פעילות
שיעור הרווח התפעולי	שיעור הרווח הגולמי (במקטע הקמעונאי)**	מחזור במיליארדי ₪	שיעור הרווח התפעולי	שיעור הרווח הגולמי (במקטע הקמעונאי)**	מחזור במיליארדי ₪	שיעור הרווח התפעולי	שיעור הרווח הגולמי (במקטע הקמעונאי)**	מחזור במיליארדי ₪	
2.1%	25.9%	2.23	(2.2%)	23.0%	1.80	(9.4%)	15.9%	1.69	ירקות
13.9%	31.3%	1.72	9.5%	27.7%	1.24	8.1%	26.7%	1.27	פירות
7.0%	28.1%	3.95	2.6%	24.9%	3.04	(1.7%)	20.6%	2.97	ירקות ופירות
3.4%	25.4%	32.44	2.3%	24.2%	31.83	2.5%	23.6%	28.16	כלל הפעילות

מקור: לוח להכנסות הרווחיות בשווקים ענפים פירות וירקות טרופים בשנים 2017, 2019

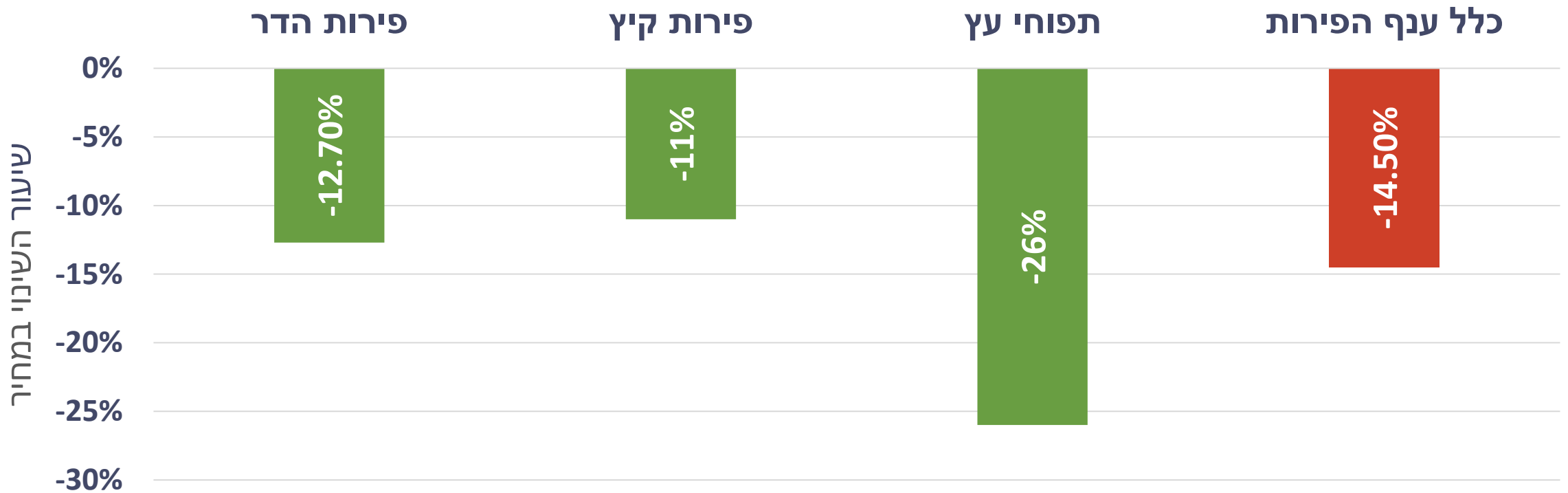
רווחי הרשתות גבוהים – גם בבדיקה אקונומטרית

(נתוני 2011-2014)

מקור: פער התיווך הקמעונאי בשוק הפירות בישראל, מורג יאירוב, המחלקה לכלכלת סביבה וניהול בפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה של האוניברסיטה העברית בירושלים, 2017

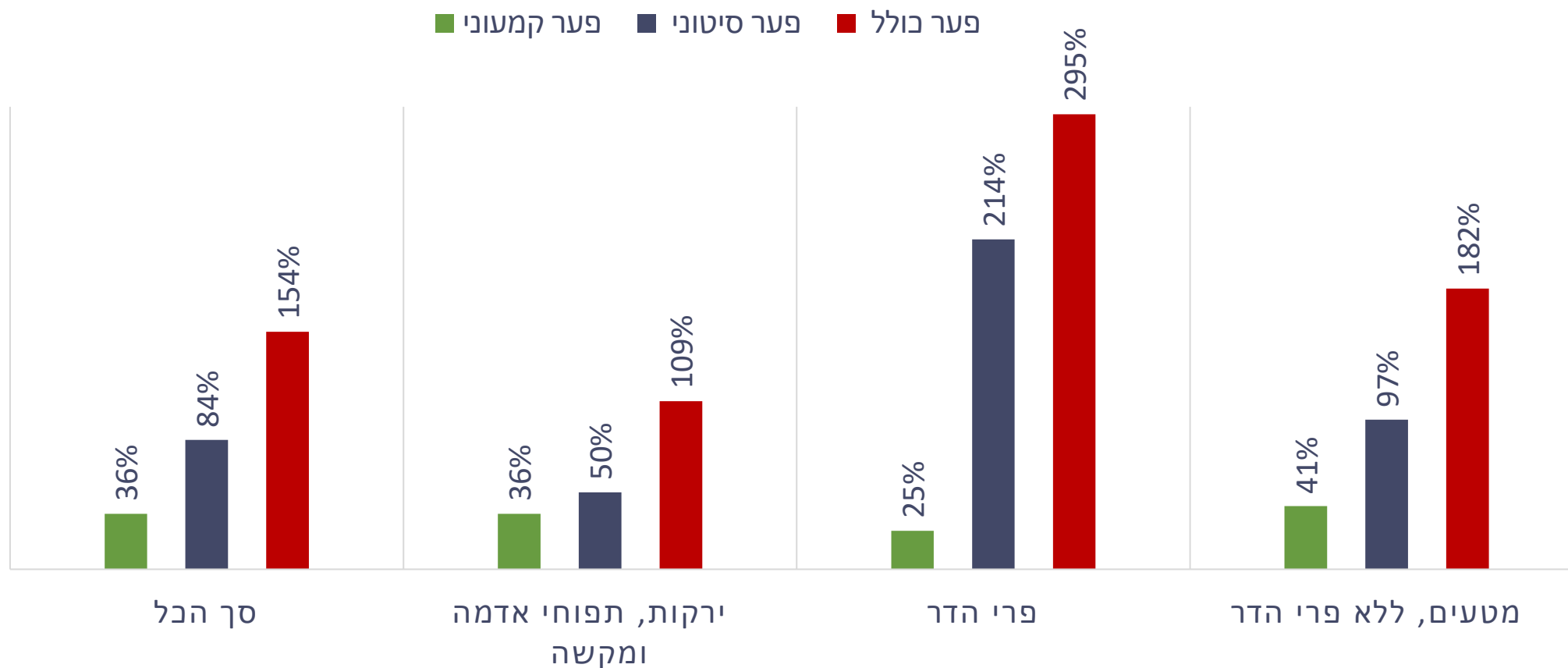
אם תהיה תחרות גבוהה יותר בין הרשתות מחירי הפירות יוכלו לרדת משמעותית

מקור: פער התיווך הקמעונאי בשוק הפירות בישראל, מורג יאירוב, המחלקה לכלכלת סביבה וניהול בפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה של האוניברסיטה העברית בירושלים, 2017

הלמ"ס מצביעה על פערי תיווך משמעותיים

פער התיווך במחירי הירקות והפירות, 2018-2017

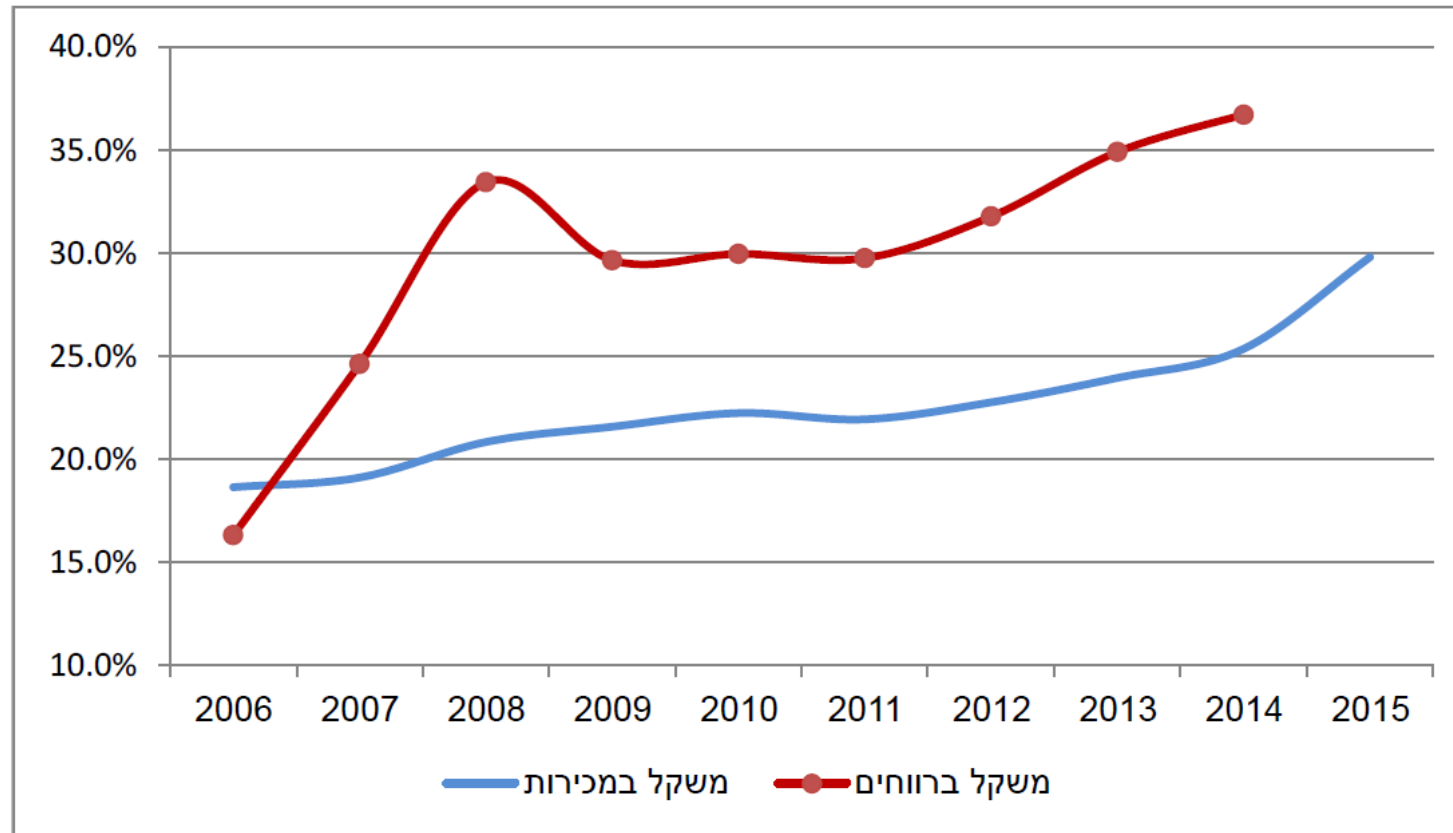

מקור: [פער התיווך במחירי הירקות והפירות - מפקד החקלאות 2017](#), הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, 7.10.21

עלייה חדה בריכוזיות וברוחיות של הסיטונאים במקביל לעלייה במחירי הפירות והירקות לצרכן

תרשים 20 – חמש החברות הגדולות בענף שיווק סיטונאי של תוצרת חקלאית

משקלן היחסי ברווח המצרפי ובסך המכירות בענף

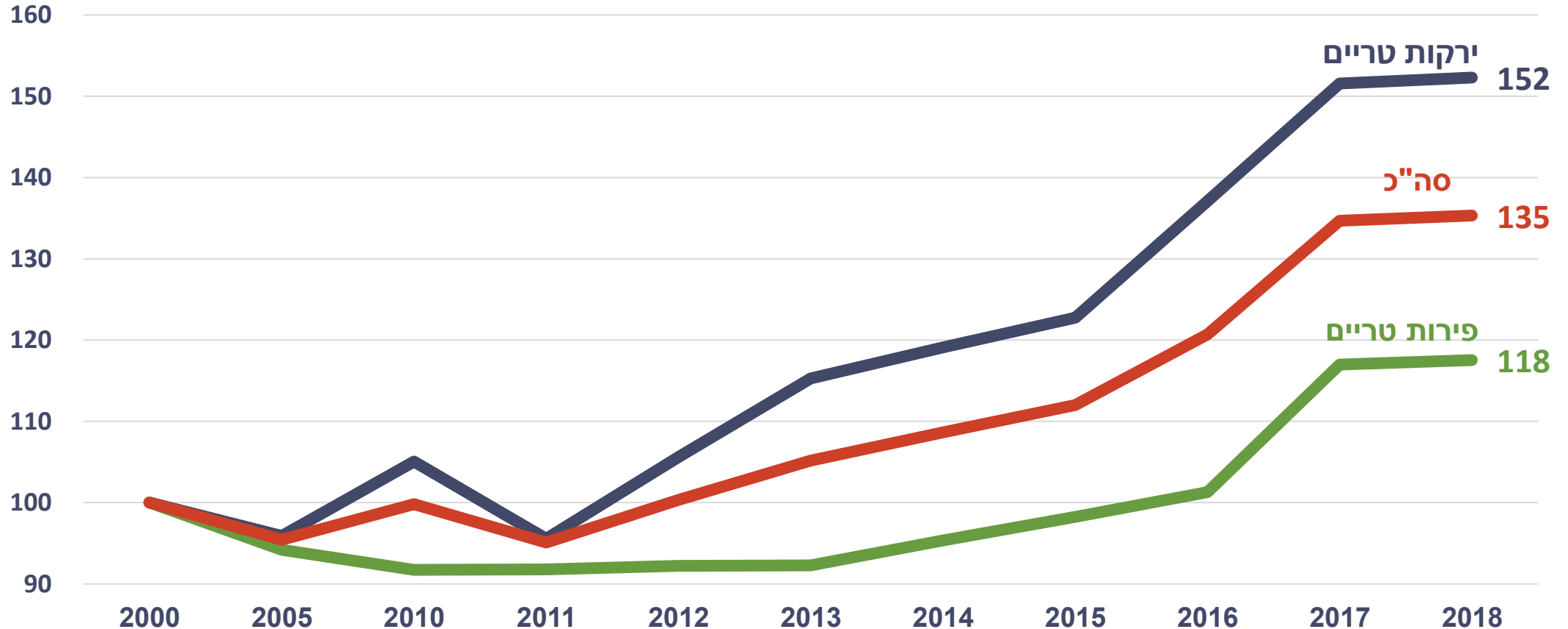
מקור: ניתוח הריכוזיות והרווחיות בענף המזון בעשור האחרון, משרד האוצר, 2016

ירידה בצריכה?

צריכת הפירות והירקות דווקא במגמת עלייה

ההוצאה החודשית על פירות וירקות במחירים קבועים של 2018
ערכי מדד 100=2000

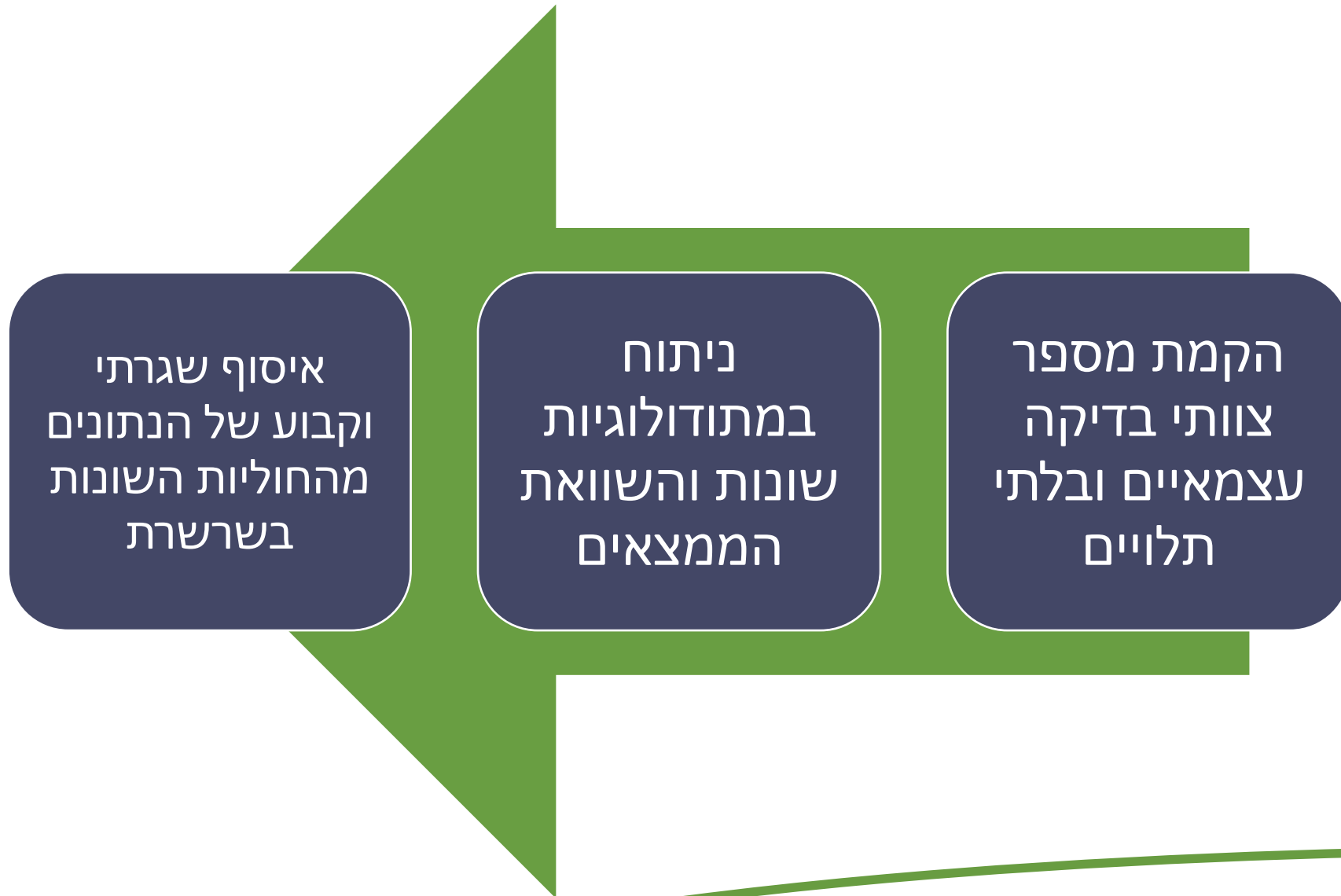

מקור הנתונים: למ"ס, עיבוד: מכון יסודות

מה כדאי לעשות?

בדיקה יסודית ומעמיקה של פערי התיווך

מתוך בטחון בצור ישראל הזנו חותמים בהחמית ידינו
לעדות על
על אדמת

יסודות

למדיניות ציבורית ולציונות מעשית (ע"ר)

תודה!